

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Рев-07-000 483
Датум, 08.04.2009. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Драгослава Лукића, као предсједника вијећа, Петра Бајића и Јанка Нинића, као чланова вијећа у правној ствари тужилаца, Б. Ј. сина М., М. Ј. сина М., М. Ј. сина М.1, А. Ј. кћери М., сви из Д. Г., Р. П. кћери М. из П. и С. С. кћери М. из С. П., против туженог П. Ј., сина М. из Д. Г., ради раскида уговора о доживотном издржавању, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Добоју број 013-0-Гж-06-000 758 од 06.2.2007. године, на сједници одржаној дана 08.04.2009. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Добоју број П-337/02 од 14.7.2006. године раскиднут је уговор о доживотном издржавању закључен дана 26.2.1991. године између предника странака, пок. М. Ј. сина С. из Д. Г., као примаоца издржавања и туженог П. Ј. сина М., из Д. Г., као даваоца издржавања, овјереног од судије првостепеног суда истог дана под бројем Р-93/01, којим уговором пок. М. Ј. као прималац издржавања оставља некретнине к.ч. број 257 зв. Д., њива прве класе, површине 1640 м², њиве треће класе површине 6900 м², њива треће класе површине 413 м², и дио парцеле к.ч. број 97 П. по култури њива треће класе површине 6900 м², њива пете класе површине 2685 м² и то дио ове парцеле у површини од 5000 м², све К.О. Д. Г., а тужени П. Ј. за узврат се обавезао доживотно издржавати М. Ј., као примаоца издржавања.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Добоју број 013-0-Гж-06-000 758 од 06.2.2007. године жалба туженог је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Тужени ревизијом побија другостепену пресуду због повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права с приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако што ће се жалба туженог уважити, првостепена пресуда преиначити и одбити тужбени захтјев тужиоца.

Одговор на ревизију није поднесен.

Ревизија није основана.

Предмет спора је захтјев тужилаца којим траже раскидање уговора о доживотном издржавању од 26.2.1991. године овјереног од судије првостепеног суда под бројем Р-93/91, закључен између сада покојног М. Ј., као примаоца издржавања и туженог, као даваоца издржавања, којим је прималац издржавања некретнине ближе наведене у изреци првостепене пресуде оставио туженом као даваоцу издржавања, који се обавезао да ће примаоца издржавања издржавати до краја живота.

Након проведеног поступка првостепени суд је утврдио чињенично стање: да се по предметном уговору о доживотном издржавању од 26.2.1991. године, тужилац, као давалац издржавања обавезао да ће оца му сада пок. М. Ј., као примаоца издржавања, издржавати до краја живота, а пок. М. Ј. се обавезао оставити му некретнине ближе наведене у изреци првостепене пресуде; да је прималац издржавања М. Ј., прије закључења наведеног уговора о доживотном издржавања, живио у заједничком домаћинству са тужиоцем Б. Ј. који му је син као и тужени П. Ј. и да је тужилац Б. Ј. са оцем му М. Ј.1 дана 4.5.1988. године закључио уговор о доживотном издржавању овјереног истог дана од судије првостепеног суда под бројем Р.298/88, којим се прималац издржавања обавезао оставити му све своје некретнине а давалац издржавања се обавезао да ће са њим живјети у заједничком домаћинству и издржавати га до краја живота; да тужени током трајања поступка код нижестепених судова није доказао да је предметни уговор о доживотном издржавању закључио са покојним оцем М. Ј. с циљем да му овај на тај начин врати новчани износ који му је позајмио током 1966. или 1967. године у износу од 60.000 динара; да тужени као давалац издржавања након закључења предметног уговора о доживотном издржавању није пружао – издржавао примаоца издржавања М. Ј. који је преминуо 26.1.1993. године.

Код оваквог стања чињеница нижестепени судови налазе, а што тужени током трајања поступка није оспорио, да је отац странака пок. М. Ј. живио у заједничком домаћинству са тужиоцем Б. Ј. који се о њему бринуо и кога је издржавао, па због тога да тужени по предметном уговору о доживотном издржавању, није пружао – издржавао оца му пок. М. Ј., нити је било потреба да га издржава, да тужени није доказао да је пок. М. Ј. током 1966. или 1967. године позајмио новчани износ од 60.000 динара за куповину некретнина од И. И. и његовог брата, да није била његова воља и оца му М. да закључе уговор којим би му отац пренио право својине на спорним некретнинама, а да му отац не враћа позајмљени износ. Стога су нижестепени судови закључили да су се испуниле законске претпоставке из одредбе чл. 123. ст.3. Закона о наслеђивању (“Службени лист СРБиХ” – пречишћен текст број 7/80, у даљем тексту: ЗН) за раскид предметног уговора о доживотном издржавању.

Одлука другостепеног суда је правилна.

Не могу се усвојити приговори ревизије туженог да је због погрешне оцјене доказа, погрешно примјењено материјално право, када је предметни уговор о доживотном издржавању раскинут, јер да воља уговорних страна из тог уговора није била да се закључи тај уговор, већ уговор о промету

некретнина којим прималац издржавања право својине на некретнинама наведеним у том уговору преноси на туженог, као даваоца издржавања којим му је током 1966. или 1967. године позајмио 60.000,00 динара а који му износ није вратио.

Наиме, нижестепени судови су логично и увјерљиво оцијенили исказе саслушаних свједока Ж. М., И. И. и Б. Б., као и исказе саслушаних странака, у сврху доказивања навода туженог да је са покојним оцем М. Ј. закључио предметни уговор да му не враћа позајмљени износ већ да му пренесе у својину некретнине наведене у том уговору, те из тога извели правилан закључак да су тужени и отац му М. Ј. закључили уговор о доживотном издржавању, а не уговор о „промету непокретности“, како је то тужени тврдио током трајања поступка код првостепеног суда.

Да је тако утврђење нижестепених судова правилно упућују чињенице и околности које су утврђене на основу изведених доказа, прије свега исказа тужилаца Б. Ј., М. Ј. као и туженог, саслушаних у својству странака, а који су потврдили да је њихов отац М. Ј. живјео у заједничком домаћинству са тужиоцем Б. Ј. са којим је имао закључен уговор о доживотном издржавању од 04.5.1988. године, овјерен од судије првостепеног суда под бројем Р.298/88, кога је извршавао, о чему је тужени знао, па је и поред тога, са њим закључио предметни уговор о доживотном издржавању, кога по његовом признању није извршавао.

Правилност закључка нижестепених судова, да ни из садржине предметног уговора о доживотном издржавању не произилази намјера уговорних страна да не закључе овај уговор већ уговор којим отац туженог пок. М. Ј. на њега преноси право својине на спорним некретнинама а у сврху врћања позајмљеног новчаног износа на име дуга, није доведена у питање, јер су нижестепени судови супротно тврдњама ревизије тужиоца, утврдили и чињенице да је отац туженог током 1974. године по основу уговора о продаји туженом продао парцелу зв. П. чију уговорну цијену је тужени платио, а што је потврдио током рочишта одржаног код првостепеног суда дана 11.3.2002. године, када је саслушан као парнична странка, па се због тога указује нелогичном његова тврдња да му је отац пок. М. од 1966. или 1967. године дуговао износ од 60.000,00 динара, а да у вријеме куповине наведене некретнине током 1974. године са њим не врши пребијање дуга са новчаним износом уговорене цијене за купљену некретнину, односно умањења уговореног износа, него му плаћа укупан износ уговорене цијене за купљене некретнине.

Стога су нижестепени судови правилно закључили да је тужени са оцем му М. Ј. закључио предметни уговор о доживотном издржавању, а не уговор о промету некретнина којим му је пок. М. Ј. преноси право својине на предметним некретнинама, а у сврху позајмљеног новчаног износа од 60.000,00 динара на име дуга.

Није основан приговор ревизије туженог да тужиоци захтјевом нису тражили раскид спорног уговора о доживотном издржавању.

Из садржине записника са главне расправе одржаног код првостепеног суда дана 11.3.2002. године произилази да су тужиоци тада прецизирали тужбени захтјев којим су тражили раскид предметног уговора о доживотном издржавању, а не његово поништење.

Како је отац странака, као прималац издржавања за живота по предметном уговору имао право да тражи раскид уговора, ради тога што тужени, као друга страна из тог уговора не извршава своју уговорну обавезу, онда тужиоци као његови насљедници могу на тој основи тражити раскид уговора о доживотном издржавању, јер другачије би било у супротности с одредбом чл. 123. ст. 3. ЗН, а и са начелом савјесности и поштења у промету, као и потребом очувања уговорне дисциплине.

Остали ревизиони наводи нису од утјецаја на законитост и правилност побијане пресуде.

Пресуде нижестепених судова, немају према томе, недостатака на које се указује у ревизији, односно на које овај суд пази по службеној дужности.

Из тих разлога, а на основу чл. 248. Закона о парничном поступку (“Службени гласник Републике Српске” број 58/03 до 63/07), ревизија тужиоца је одбијена као неоснована.

Предсједник вијећа
Драгослав Лукић